

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tisza a nemzeti államról és a nemzetiségi békéről

A képviselőház ülése

A parlament tanácskozásaiban hosszú idő óta a megszokott sivár jelenetek után élvezettel és gyönyörűséggel lehetett hallgatni a képviselőház nemzetiségi vitáját, amely a magyar parlament régi szép idejére emlékeztetett. A vita mindvégig magas színvonalon mozgott és a nemzetiségi probléma komolyságához méltó volt.

A nemzetiségi párt vezére, Mihályi Tivadar exponálta a román álláspontot higgadtan és olyan parlament formák között, amelyeken már a románok lelki hangulatának megenyhülése érzett. Vele szemben a miniszterelnök a kormány nemzeti álláspontját fixirozta. Ezt az álláspontot Tisza István gróf már a tárgyalások elején közölte is és ma joggal mutatott rá annak a jelentőségére, hogy a románok vezetői a kormány nemzeti álláspontjának megismerése után is folytatták a tárgyalásokat. Erős közeledést jelent ez a magyar álláspontozhoz.

Farkas Pál találó szavakkal mutatta be az ellenzék nemzetiségi és radikális politikájának különböző következtetéseit, majd pedig Apponyi Albert gróf mondott negyedfélórás beszédet, melynek nagy politikai fontossága abban állott, hogy a nemzetiségi kérdés igen sok és jelentős álláspontjára nézve egyetértését nyilvánította Tisza István gróffal. A felfogásoknak ezt a sok tekintetben való egyezőségét Tisza István gróf nyomban meg is állapította s levonta belőle azt a következtetést, hogy teljesen alaptalanul támadta az ellenzéki sajtó hónapokon át a kormányelnök nemzetiségi politikáját, amelyben most Apponyi sem találta meg a nemzeti álláspont feladását.

Ez az eset és ez a megállapítás tanulságul szolgálhat különösen az erdélyi magyarságnak a melyben a sajtótámadások erős nyugtalanságot keltettek, hogy más-kor ne tanusítson szinte gyermekes hiszékenységet olyan vádak irányában, amelyek olyan férfiu ellen emeltetnek, aki egész életét a nemzeti ügy szolgálatában töltötte.

Rendkívül hatást tett még a miniszterelnök amaz igen határozott kijelentése, amellyel Apponyi állítását cáfolta, hogy ő a románokkal bármilyen megállapodást, vagy paktumot kötött volna. Ujból is kijelentette és hangoztatta, hogy ilyet ő meg sem kísérelt és csupán beható megbeszélések folytának, amelyek megegyezésre ugyan nem vezettek, de örvendetes közeledést eredményeztek.

Az a tetszés és általános nagy figyelem, amelyben minden oldalról a minisz-

terelnök fejtegetéseit és beszédét részestették, bizonyította szavainak nagy értékét és azt, hogy azokkal mindenki egyetért.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Utólagos rendreutasítás.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki irományok előterjesztése után az elnök Kende Pétert, aki tegnap Bartos János beszéde alatt közbekiáltott, hogy szemtelenség ilyen hangon beszélni, utólag rendreutasítja.

A Ház harmadik olvasásban is megszavazza a tegnap elfogadott törvényjavaslatokat. Ezután áttérnek a miniszterelnök válaszána megvitatására a román tárgyalás ügyében.

A románok szónoka.

Mihályi Tivadar: A román nemzeti párt az ország és a monarchia szerkezetébe beleilleszkedve békés uton küzd a román nép nemzeti létérdekeinek biztosításáért.

Fernbach Károly: Láttuk Debrecenben. (Zaj.)

Mihályi Tivadar ismerteti a román nemzetiségi párttal folytatott tárgyalások történetét, Hieronymi Károly belügyministerségtől, 1893-tól kezdve a koalícióig. Felolvassa néhány levélnek a borítékát annak bizonyosságául, hogy Kossuth Ferenc, mint a függetlenségi párt vezére, a nemzetiségi pártot igenis elismerte és a szóloval ezt hivatalosan is tudatta. 1906-ban az akkori többség még a felirati bizottságban is felkínált egy helyet a nemzetiségi pártnak. Most pedig az a nép, amely egy évezreden át védte ott a határon a hazát, azt érdemelte a függetlenségi párttól, hogy megtámadják a miniszterelnököt, aki elég vakmerő volt, hogy e nép képviselőivel szóba állott.

Rátér a miniszterelnökkel folytatott tárgyalások ismeretére, majd fölolvassa a románok 11 pontba foglalt követeléseit. Ezek tárgyalások ismertetésére, majd fölolvassa a románok kívánják a hajdudorogi görög-katolikus püspökséghez csatolt román községeknek visszacsatolását a gyulafehérvári görög-katolikus egyházmegyéhez, oly módon, hogy a hajdudorogi egyházmegye területe a görög-katolikus román püspökkel egyetértően állapíttassék meg. Nem fogadja el Jakabffy határozati javaslatát, hanem indítványozza: a Ház utasítsa a kormányt, hogy oly politikát folytasson, amely a magyar állam egységét a román nemzet nyelvi jogaival összhangba hozza.

A miniszterelnök beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök az ügy helyes tisztázása céljából fölolvassa azt a választ, amelyet a múlt év áprilisában adott arra az írott memorandumra, amelyet mai beszéde során Mihályi Tivadar fölolvastott. E válaszában pontonként megfelelt a miniszterelnök a román kívánásokra ugyanolyan szellemben, mint ahogyan azt minapi beszédeben kifejtette. Megállapítja, hogy már az áprilisi tanácskozásban is precizizozta álláspontját s az első és utolsó felvonás között lényeges eltérés nincs. A román urak már a tavasszal tisztában lehettek az ő intencióival. Tudhatták, hogy mit várhatnak. Örömmel látta, hogy ennek dacára folytatták az eszmecsereit és sajnálja, hogy nem sikerült eliminálni a differenciákat, de az is ered-

mény, hogy tisztázódott az a kérdés, hogy miként fogjuk összeegyeztetni a magyar nemzeti politikát az ő óhajaikkal. Senkisémm akarja a románokat beleolvasztani egy nyelvi egységbe, egy nyelvi és faji érzelembe.

Fölkiáltások minden oldalon: Senkisémm akarja!

Tisza István gróf miniszterelnök: Örömet fejezi ki azon, hogy ezt pártkülömbőség nélkül senkisémm akarja. De találkozunk kell a politikailag egységes magyar állam álláspontján, amelyen megtalálhatják az urak a saját etnografikus fejlődésük szükségeit. És miben keresik az urak a politikai érvényesülést? Abban a teljes egyenjoguságban, mely a haza minden polgárát egyenlő jogokkal ruházza fel. S miben kereshetik a garanciát? Abban, hogy óhajaikat harmóniába hozzák a magyar állam életfeltételeivel. Ezen a téren kell találkozunk, ne habozzanak e lépés megtételére. (Percekig tartó lelkes éljenzés és taps a jobboldalon és a középben. A miniszterelnököt tömegesen üdvözlök.)

Egy antiszemita pap.

Farkas Pál beszél ezután. Kijelenti, hogy tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát.

Egy hang: Ez nemzetiségi kérdés?

Farkas Pál: Megvagyok győződve, hogy Kovácsy Kálmán tudományos kérdések megítélésében sokkal hivatottabb nálammal.

Kovácsy Kálmán: Kikérem magamnak, hogy engem aposztrófáljon! Foglalkozzék a maga hitsorsosaival, csufolódjék a zsidók felett olyan szellemesen, ne feletem! Maradjon a zsidóknál!

Farkas Pál: A zsidóknál nem fogok olyan papokat találni, akik nőket megátkoznak.

Kovácsy Kálmán: Semmi köze hozzá!

Farkas Pál elfogadja Jakabffy javaslatát.

Apponyi beszél.

Apponyi Albert gróf: Hibát a tárgyalás metódusában lát, abban ugyanis, hogy paktumszerűen akarta megoldani a miniszterelnök a kérdést. Egyénileg ugyan tiszteltetelméltók lehetnek a momentumok, de a politika szempontjából nem lehet más alapot keresni, mint amely nem jó összeütközésbe a nemzeti eszmével. Hibáztatja a telepítési politika elhagyását, a görög-keleti püspökségek dolgának bevonását, az iskola-kérdésben való engedékenységet. Végül azt mondja, hogy olyanok tárgyaltak, akiknek eddigi politikája nem nyújt garanciát a velük kötött megállapodásokra. Azt a politikát, amely most a miniszterelnök vezetése alatt a veszedelem felé viszi a nemzetet, nem támogathatja.

A miniszterelnök válasza.

Tisza István gróf miniszterelnök: Amint a magyar anya a saját anyanyelvén kívánja a gyermekét nevelni, épp így vágya ez a nemzetiségi anyának is. Ha el akarjuk venni valakitől anyanyelvét, behajhtjuk az izgatók karjaiba. A telepítés, Darányi akciója csak üvegházi dolog volt, sokba került, mutatós volt, de kevés eredménnyel járt. Igaz, hogy vannak még magyar községek, amelyek nem tartoznak a görög-katolikus magyar püspökség hatáskörébe, de ezeket oda-fogják csatolni, míg viszont a tiszta román egyházközségeket visszacsatolják a román egyházmegyékhez. Az iskolákkal az a baj van, hogy igen szegény községek ötvenezer koronás építkezésekre terjesztenek be terveket.

Közbeszólás balról: A tanfelügyelőségek a hibásak.

Huszár Károly: Mert ott is panamák vannak.

Tisza István gróf: Ezt a nemtelen vádat én visszautasítom.

Huszár Károly: Micsoda nemtelen vádat?

Tisza István gróf: Azt, hogy amikor a tanfelügyelőségekről volt szó, azt mondta, hogy ott is vannak panamák.

Huszár Károly: Arra mondtam, hogy az építkezéseknél is vannak panamák.

Tisza István gróf: Tudomásul veszem. Amikor ő föl állt, azt hitték az ellenzéken, hogy most hazaárulásról fog beszélni, amikor meglátták, hogy hazaárulásról nincs szó, azt mondták, minek tárgyalt egyáltalán.

Ő a románokkal egyáltalán nem paktált s paktumról szó sem volt, ő csak meghallgatta a románok panaszeit és segíteni akart azokon. Kapacitálni akarta őket, hogy ők, akik eddig más elvi állásponton állottak, dolgoz-

zanak együtt velük az ország boldogulásán. Ezzel nemzeti építő-politikát folytatott. Egyesíteni akarta a polgárságot, az országot a királlyal, a polgárokat egymással. Maroknyi nemzet a magyar, de egy évezreden át mindig meg tudta őrizni magyarságát, országát minden irányban. (Éljenés, taps.)

Huszár Károly kijelenti, hogy a miniszterelnök félreértette őt, mert ő a panamát nem a tanfelügyelőségekre mondta.

Az ülés este egyenegyed hét órakor ért véget.

A mármaroszigeti ítélet indokolása

A skizma-pör mind a harminckét elítélte megfelelően az ítéletet. — A nagy pör anyaga így a debreceni kir. ítélőtábla elé kerül, amely alkalmasint összefoglalja foglalkozni az ügyvel. Gyönyörű jogi munka az ítélet indokolása, amely sok ivre terjed és feleleli az egész pör anyagát. Az indokolás főbb pontjait itt közöljük:

A bevádolt nyomtatványok tartalmában a cernovitzai nyomtatványokban (Ruszkaja Prauda, Virai Cerkov) maró gunnyal a gör. kat. vallás dogmái hamisaknak, a gör. kat. magyar papok, püspökök az ősi igaz orosz vallás eldrulóinak vannak feltüntetve s úgy vannak az olvasó elé állítva, mint akik magyar pénzen megvesztegetve segítik a magyart Krisztus hite, Isten egyháza és az orosz nép megromlásában, a magyar nemzet, a magyar állam és a magyar hatóságokról pedig olyan közlemények foglaltatnak, mintha az orosz nép elnyomói, a vallásszabadság eltérői, a törvények megneptartói volnának, az orosz népet jogellenesen bebörtönöznék, valásuk miatt üldöznék s jogellenes pénzbüntetések kiszabásával vagyoniuktól megfosztanák.

Az Amerikából hozott „Hol kell keresni az igazságot” című könyvben a gör. kat. vallás hitelvei a meggyalázás fegyvereivel vannak erősen támadva, ezzel szemben a gör. kat. orosz vallás szertelen magasztalásokkal dicsőítve rajzoltatik, az unitus vallás már keletkezésénél fogva eretneknek van állítva, a gör. kat. papok kötelességzegéssel és huncutkodással vádoltatnak. A mult szenvedéseinek felidézésével azoknak a lengyelországi szenvedésekkel való egybehasonlításával és a jelennek különösen sötét színnel való ecsetelésével különösen a gör. katolikusoknak Magyarországon való elnyomásáról van ebben a könyvben panasz. „Az orosz cár az idegen vagy más nemzetbeli szláv ajkuak ernyedetlen védelmezőjének, az elnyomatással szemben hitük ernyedetlen oltalmazójának, felszabadítójának van feltüntetve.”

Igy különösen a következő passzusok: „Az orosz cár az első fia az anyaszentegyháznak és az igaz hitnek, ő védi és oltalmazza Krisztus egyházát. Az ő alattvalóinak milliókat tevő kincsei és vérpatakjai vannak feláldozva Krisztus egyházáért és hitéért. Az orosz cár és az ő dicső vitézei szabadították

meg az oroszokat a lengyel járom alól, a szerbeket, görögöket, románokat, bolgárokat pedig a pogány török rabigájából.”

„Minden hü orosz, ha nem is az ő alattvalója, mindenki, aki szláv, akiben csak egy cseppnyi szláv vér kering, tartozik az ő és az ő uralkodóháza egészségéért imádkozni, mert az oroszok és szlávok egyetlen védelmüket bírják a földön a cárban.”

„Az orosz mind hite és nemzetisége tette nagygyá és dicsővé. Ime ott van Oroszország. Van-e annál nagyobb és dicsőbb nemzet a föld kerekén, aki a magyar oroszoknak született testvére.”

Ezeket kivül „Szózat az igazhitű keresztényekhez a régi és az új naptárról”, továbbá Harc a pravoszláv hitért Magyarországon című röpiratokban is olyan kitételek foglaltatnak, melyek a hallgatóságban vagy az olvasókban nemcsak a gör. kat. hitfelekezet és annak papi osztálya, valamint a magyar nemzet elleni gyűlölet fölkelésére alkalmasak, hanem olyanok is, melyek a magyar közhatóságok és a hatósági közegek iránt az ellenséges érzületet felkeltik, sőt Ő Felsége, a magyar király törvényes jogát sértik.

Igy különösen a Szózat az igazhitű keresztényekhez című röpiratban a következő részek: „Ti orosz földön vagytok, melyben pihennek vértanúitok csontjai és ti ne merjétek átadni ezt a szent földet az orosz nemzet ellenségének: a zsidók és magyaroknak. Benneteket koldussá tettek, most meg akarunk fosztani benneteket hitetektől, katolikusok akarnak tenni, hogy azután megmagyarosítsanak. Testvérek! Ne legyetek kishitűek. Az orosz nemzet nagy és hatalmas, a ti pártotok van, Isten velünk, mi győzni fogunk!”

A „Harc a pravoszláv hitért Magyarországon” című röpiratban pedig a következő passzus: „A latin magyarok és unitusok üldözik, hurcolják bíróságokra és börtönre a pravoszláv keresztényeket és megbüntetik, kiűzik és nem engedik be a pravoszláv papokat és szerzeteseket”.

Ezeknek a nyomtatványoknak most főbb vonásaiban ismertetett tartalmából kétségtelen, hogy azok a gör. kat. hitfelekezet, a gör. kat. papi osztály ellen a gyűlölet felgerjesztésére alkalmas nyilatkozatokat, továbbá hazafiatlan és államellenes kifejezéseket tartalmaznak.

Ami a vádbeli cselekmények elbírálásánál figyelembe vett jogi szempontokat illeti, a Btk. 172. §-ában meghatározott ízgatás véttségét egyebek között az követi el, aki valamely gyűlekezeten nyilvánosan, szóval, vagy aki nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése, vagy közszemlére kiállítás által valamely hitfelekezetet a másik ellen gyűlöletre izgat, a Btk. 173. §-a alá eső lázítás bűncselekményét pedig többek között az is elköveti, aki az előbb említett módon a magyar alkotmány intézményei, avagy a király törvényes joga ellen lázít.

A Btk. 173. §-ában körülírt ízgatás véttségének a büntethetősége attól van feltételezve, hogy az a Btk. 171. §-ában megjelölt módon, vagyis gyűlekezeten, nyilvánosan, szóval vagy nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése vagy közszemlére való kiállítás által történjék.

Csak az elkövetési módot illetően utal a Btk. 172. §-ának második bekezdése a Btk. 171. §-ára, de nem az ott említett egyenes felhívás tekintetében, mely mint a Btk. 171. §-a alá eső cselekmény, lényeges alkatelemet képező elkövetési cselekedet, nem tartozik az elkövetés módjához s emélfogva a Btk. 172. §-ának 2-ik bekezdésében meghatározott ízgatás tényálladékának megállapításához nem kívántatik. Ami a Btk. 173. §-ában említett államelleni lázítás bűncselekményét illeti, téves a védelemnek az a jogi álláspontja, hogy amennyiben vádlottak közül egyesek államellenes kifejezéseket használtak, vagy a fennebb ismertetett hazafiatlan és államellenes nyomtatványokat terjesztették, cselekményük a Btk. 173. §-a alá nem vonható azért, mert ezeket a ténykedéseket nem az állam, az alkotmány és ennek intézményei és a Felső törvényes joga ellen való ízgatás céljából, hanem csupán vallási rajongásból azért követték el, hogy a szerintük egyedül üdvözítő gör. kat. vallásnak minél több hívet szerezzenek.

Ugyanis a Btk. 173. §-ában körülírt lázítás bűncselekményének tényálladékához a Btk. 75. §-a értelmében szándékosság azonban csak akkor szükséges, ha a lázító tartalmu nyomatványoknak tudatos, vagyis azok lázító természetének tudatában való tételében, illetve terjesztésében áll, de a szándék ezen a kereten túl menő, bizonyos irányon a tényálladék alkatelemet nem képezi, amiből nyilvánvaló, hogy az indok, mely a tettetést az ízgatás elkövetésénél vezérelte és a cél, melynek elérését maga elé tűzte, a tényálladék megállapítása szempontjából teljesen közömbös.

A kir. törvényszék által elfoglalt és most ismertetett jogi álláspont következtében mind azon vádlottak cselekményei a Btk. 172. és illetve 173. §-ában foglalt törvényes rendelkezések alá vonandók, akikre nézve a főtárgyalás adatai megnyugtató bizonyítékokat szolgáltatottak arra nézve, hogy a Btk. 171. §-ában meghatározott módon szóval, vagy nyomatványok terjesztése útján a gör. katolikus hitfelekezet és annak klerusa ellen izgattak, avagy emellett a magyar állam alkotmányos intézményei s a magyar király törvényes joga ellen lázítottak és pedig annyival inkább, mert az ízgatás lényege nemcsak valótlan, de a való tények céltalans csoportosításában és az irányzatosságban ismerhető fel.

Ezután a debreceni kir. törvényszék az egyes vádlottakra vonatkozó tényállást a bizonyítékok alapján reaszummálta.

Jelölnek az iparosok

Az ipartestületi választások előtt.

E hó 22-én kerül választás alá a debreceni ipartestület elnöksége és teljes vezetősége. Legfontosabb e választások során az elnöki szék betöltése. E kérdéssel foglalkozott tegnap este az iparos-kör helyiségében a debreceni képesített iparosoknak tekintélyes nagyrésze. Az iparoskör tanácssterme zsufolásig megtelt, a rendkívül érdekes értekezletről a következő tudósítás ad számot.

Biczó Gyula, az iparos-kör elnöke vezette az értekezletet. Üdvözölte a megjelenteket, jelezve a célt, ami az értekezlet összehívására okot adott s átadta a szót Boruss Mihály főjegyzőnek, aki a megjelenteknek figyelmébe ajánlotta azokat a fontos teendőket, amelyek ma is és a jövőben az ipartestület feladatai közé tartoznak, majd rátért az iparos törvényhozás közel jövőben fekvő nagy kérdéseire s ajánlotta, hogy az ipartestület elnökének személyileg is olyanok kell lenni, aki a közbizalomnak örvendő és teljes képességgel bír tapasztalatnál és társadalmi szerepénél fogva is az elnökségre.

Jobágy Imre, az iparskör alelnöke emelkedett ezután szószárra és általános helyeslések között kifejtette, hogy a debreceni ipartestület jelenlegi elnöke úgy tudásánál, mint a városban élvezett köztiszteleténél fogva praedestinálva van az elnökségre s közóhajt vél tolmácsolni akkor, amikor elnökül Dávidházy Kálmánt ajánlja. (Percekig tartó éljenzés.)

Zelinger Ede és Varjassy Imre felszólalása után Biczó Gyula indítványára küldöttség ment Dávidházy Kálmánra, amely küldöttségnek tagjai voltak: Jobágy Imre, Dorsch Hugó, Sóvágó József, Varjassy Imre, Horváth János, Megyery Kálmán, Molnár János és Széplaky József. A küldöttség élén aztán megjelent Dávidházy Kálmán, akit viharos taps fogadott.

Biczó Gyula röviden üdvözölte és felkérte a jelöltség elfogadására.

Dávidházy Kálmán a fogadtatás melegségétől meghatottan mondott köszönetet az iparosok jelölésének frappáns megnyilatkozásáért és kifejtette, hogy programja a jövőre is csak az, hogy dolgozni és kiüzdeni az iparoság érdekeiért, az iparosok tekintélyéért s azokért a nagy ideálokért, amelyek az iparos-világ érdekében közjót és közhasznót képeznek. Ezuttal is hangoztatja, hogy az iparosoknak is kikell tartani és ha

az ő személye tekezlet előtt vállalta.

Dávidházy Kálmán meleg ovációját bizottságot küldött ügyeket intézni.

A színház új. Ábrák

Debrecenben foglalkozott a kapcsolatban tával s azt a főlészolások tatta a legelő amelyek alap gas nivójú deni és Debrecen akarja.

Ez is, de ság mai hat hogy a tárgy dott minden minden zava zottság hiva emelkedni ti jelentőségü a és eddigi za sével a legj találni. Így s tározat.

A magu nyi Emil aja márt és elj életünkre na megállapítan szinügyi-biz állásfoglalás hatjuk a del A bizot vetkező:

A szinh Tóth Mihály a szinháziga embernek fi járt, hogy a ja-e ő azt. A szinh ta, hogy er ezt végezze rében.

K. Tóth tette ezután velet küldöt azzal a kér ság előtt olv a levelet, a éppen azon kor a meré ily nem ta zottság tag sát kilincse vágya, hog hesse, ami teremthesse gyar szinh véstet, a séggel. Hiv Münchenbe mint karm nisztrativ kat ő és e drámaiakat lé beosztot gúl, hogy a pupillaris

Ismert pályázatra zett be ké

az ő személyét elfogadják úgy, ahogy az értekezlet előtt áll, akkor a jelöltséget szívesen vállalja.

Dávidházy beszédét az iparosok meleg ovációja követte s azután végrehajtó-bizottságot küldtek ki, mely a választási-ügyeket intézni fogja.

A színügyi bizottság ifj. Ábrányi Emil mellett

Debrecen város színügyi bizottsága ma foglalkozott a debreceni színház kérdésével kapcsolatban ifjabb Ábrányi Emil ajánlatával s azt a legszimpatikusabban fogadta. A főlsházalások mindegyike méltányolta és méltatta a legelismertebben azokat a terveket, amelyek alapján ifjabb Ábrányi Emil a magas nivóju debreceni színészetet megteremteni és Debrecen zenei életét fejleszteni akarja.

Ez is, de főként az bir a színügyi bizottság mai határozatában nagy jelentőséggel, hogy a tárgyalások menetéből kikapcsolódott minden más sokszor bántó körülmény, minden zavaró szempont és a színügyi-bizottság hivatásának magaslatára igyekezve emelkedni tisztán és tárgyilagosan a nagy jelentőségű ajánlatot és csakis azt tárgyalta és eddigi zavaró momentumok kiküszöbölésével a legjobb megoldást igyekezett megtalálni. Így született meg egyhanguan a határozat.

A magunk részéről, akik belátva Ábrányi Emil ajánlatának nagy művészi tartalmát és eljövételének színészetünkre, zenei életünkre nagy jelentőségét, örömmel kell megállapítanunk, hogy e belátás vezette a színügyi-bizottságot is és így a bizottság ez állásfoglalása után biztató reménnyel várhatjuk a debreceni színház renesszánszát.

A bizottság üléséről tudósításunk a következő:

(Cenzurát kér Mezei.)

A színház-kérdést megelőzően Könyves-Tóth Mihály dr. tanácsnok bejelentette, hogy a színházigazgató beküldte Oláh-Gábor „Az embernek fia” című háromfelvonásos drámáját, a bizottság bírálja felül: előadhassa-e ő azt.

A színügyi bizottság azonban kimondta, hogy erre nem érzi magát hivatottnak és ezt végezzék el az igazgató a maga hatáskörében.

(Ábrányi levele.)

K. Tóth Mihály dr. tanácsnok bejelentette ezután, hogy ifj. Ábrányi Emil egy levelet küldött Kovács József polgármesterhez azzal a kéréssel, hogy azt a színügyi bizottság előtt olvastassa föl. Fölolvassa ezután ezt a levelet, amelyben elmondja Ábrányi, hogy éppen azon a napon járt Debrecenben, amikor a merénylet történt. Láta a gyászt és így nem tartotta helyénvalónak, hogy a bizottság tagjait meglátogassa, mert látogatását kilincselésnek vették volna. Nagy és erős vágya, hogy a debreceni színházat elnyerhesse, ami által azt akarja elérni, hogy megteremthesse az első külföldi nivóju vidéki magyar színházat, hogy megszerettesse a művészetet, a színészetet a debreceni közönséggel. Hivatkozik arra, hogy Hannoverben, Münchenben, a m. kir. Operában részt vett mint karmester a rendezésben is, az adminisztratív részt is ismeri. A zenei előadásokat ő és egy elsőrendű rendező intéznék, a drámaiakat atyja, Ábrányi Emil és egy mellé beosztott rendező rendeznék. Kijelenti végül, hogy a 40,000 koronát készpénzben, vagy pupilláris papirokban leteszi.

(Régi tagok, ősi diszletek.)

Ismerteti ezután a tanácsnok, hogy a pályázatra senki sem jelentkezett, de érkezett be két ajánlat. Egyik Márffy Károly

drtól, a másik ifjabb Ábrányi Emiltől. Fölolvassa Márffyét, amelyet mellőzni kér. Elismeri Mezei Béla érdemeit, hogy korrekt, becsületes, törekvő embernek mutatkozott, de vállalkozása nem sikerült, ami a viszonyokon kívül annak is következménye, hogy régi tagokkal, ősi diszletekkel nem lehet közönséget vonzani.

Ekkor, mielőtt még Ábrányi Emil ajánlatát ismertették volna, Publig Ernő tüzoltó-parancsnok föllállott és Ábrányi Emil ajánlata ellen beszélt, hogy amikor Beöthy jött ajánlkozni, az mindjárt 100,000 korona biztosítékot tett le s most Ábrányitól meg mindig csak levelek jönnek, meg korrespondenz kártyák, csupa általánosságban van az ajánlat, semmi konkrétumot nem mond.

Tüdös János dr.: Hiszen nem is ismerjük még az ajánlatot!

Végre is általános óhajtásra elzárta haragjának tömlőt Publig Ernő és leült, amikor azután Vásáry István dr. előadó föllövasta Ábrányi Emil ajánlatát és a tanácssal folytatott megbeszélések alapján készült szerződési terv új pontozatait.

(Ábrányi ajánlata körül.)

Szent-Királyi Tivadar: Konstatálja a pályázat meddőségét s így az idő kurtaságára való tekintettel nem lehet várni, hogy a pályázatot eredményes ajánlkozásokkal töltsék be. A színügyi bizottságnak nem hivatása, hogy ajánlatot tegyen a tanácsnak, melynek bölcsesége majd megtalálja a helyes utat. Mezeire vonatkozóan csak annyit mond, hogy az becsületes, törekvő ember, nem az ő hibája, hogy vállalkozása nem sikerült. — A rendelkezésre álló idő alatt annál jobb tárgyalatot, mint amilyen van, nem szervezhetett. A biztosíték letételét mindenekelőtt kívánja. Az ajánlatból azt látja, hogy Ábrányi Emil magasabb operai előadásokat és zenei kultúrát akar. Hát ez az ő tervének üzleti részlete.

Jánosi Zoltán: Éppen a művészi!

Szent-Királyi Tivadar ezután aggályait fejezi ki a terv fölött s azt mondja, hogy a kívánságokkal előálló anyagi kérdésekben a tanács hivatott intézkedni. — Végül indítványozza, mondja ki a színügyi bizottság, hogy meg van teljesen elégedve Mezeivel s nem az ő személyében, hanem az általános viszonyokban látja a színházpártolás hiányának okát. Nem kívánja marasztalni Mezeit...

Közbeszólás: Miért nem?

Szent-Királyi Tivadar: Különbömben megteszi konkrét ajánlatát: Miután a színházpályázat meddő volt, bizza meg a tanács Mezei Bélát szerződésének további tartamára is az igazgatással és adja meg az általa kért kevés támogatást.

(A fejlődés gyönyörű képe.)

Freund Jenő dr.: Ábrányi ajánlatát csak

akkor kell komolyan tárgyalás alá venni, ha a 40,000 korona biztosítékot leteszi. Az ajánlat különben a fejlődés gyönyörű képét nyújtja s ha csak művészi alapon kellene a szerződést megkötni, ő már most megkötné azt Ábrányival.

Szent-Királyi Tivadar: Ugy van! Én is!

Freund Jenő dr. foglalkozik ezután a zenekar kérdésével, amelyre vonatkozóan azt a javaslatot teszi, hogy Ábrányi szervezze meg maga a városi zenekart és a város adjon a költségekhez 15,000 koronát. Arany közéletben akar haladni. Egyelőre soknak tartja hetenként két opera előadását s azt kívánja, Ábrányi redukálja egy kicsit most még művészi terveit és kissé a mai megfelelő körülményekhez is alkalmazkodjék. Helyesli a helyáremelést még prózai előadásoknál is, de követeli a bérleti árak 20 százalékos emelését is. Helyesli, hogy hat évre kötéssé tegyék meg a szerződés, helyesli a színház kibővítését, azt föltétlenül szükségesnek is tartja, helyesli, hogy mivel az átalakítás alatt előadások nem lehetnek a színházban, az igazgató kárpótlást kapjon, amit az építési költségekbe kell betudni. Indítványozza: az ajánlatot így ne fogadják el, ajánlja a tanácsnak, hogy Ábrányit a 40,000 korona biztosíték letételére hívja föl s a terv arányainak mérséklésére elmondottakat figyelembe véve, indítson vele új tárgyalást.

(Fátyolt a multra!)

Jánosi Zoltán magáévá teszi az elmondottakat. Az eddigi színház-kérdésben fölmerült események fölháborodást keltettek a közönségben, a kérdés egymás ellenségévé tette a tagokat s ez ártott a színészetnek is. Feledjenek el mindent, dobjanak fátyolt a multra és dobjanak össze a szívük, tárgyalják a kérdést szeretettel. Az ajánlat olyan szép, olyan nagyszerű jövővel bíztat, hogy figyelembe kell venni. Azt a színházat akarja a város is, amelyet Ábrányi akar, de szemmel kell tartani a város anyagi erejét is. Ha Ábrányi és édesatyja, a nagy költő vezetik a színházat, olyan nivója lesz annak, mint még soha. Az Ábrányiak neve irodalomban és zenében olyan csengésű, amely aranyt ér. — Debrecenben a zenekultura, egyéb irányú kulturát tekintve, igen magas. A zenekarra ő is azt kívánja, hogy szervezze azt Ábrányi és a város adjon hozzá 15,000 koronát, mert a többi költség megtérül. Ezzel egy régi vágy is teljesülne. A bővítésre vonatkozóan azt kívánja, hogy a költségeket 500,000 koronában szabják meg és az ezen felül mutatkozó költség amortizációját is fizesse Ábrányi. Fedezete meglesz a bővített színházban s fölemelt helyárák mellett. Mert a debreceni közönség szereti a színházat és ha művészi, szép előadást produkálnak, siet a színházba. Már pedig, ha az Ábrányiak lesznek itt, megkészeződik a bevétel, mindig tele lesz a színház. A mozitól nem kell félni egy művészileg vezetett színháznak. Ő is javasolja, tárgyaljon tovább a tanács.

Tüdös János dr. néhány kiegészítést ajánl. Többek közt, hogy a kauciót három nap alatt tegye le Ábrányi és hogy a szerződés április 1-ig legyen kész.

Tüdös Kálmán dr.: Kihagyni kéri az indítványból, hogy redukálja Ábrányi a művészi nivó arányait. A zenekar költségei kikerülnek az Ábrányi által tervezett összegből. A két Ábrányi egyénisége és programja meg fogja hódítani a közönséget.

Szent-Királyi Tivadar visszavonja Mezeivel kapcsolatban tett indítványát és kijelenti, hogy szívből és szívének egész melegevel kívánja, hogy az Ábrányi-féle terv sikerüljön.

Több fölszólalás hangzott még el, amelyek során arról is szó volt, hogy az átalakítás költségeinek egy részét a városnak kellene viselnie, mert az átalakítás tűzbiztonsági és rendőri szempontból a város kötelessége.

Végül még a felszólalások egy részének magyarázatása után elfogadta egyhanguan a bizottság az indítványt, hogy a tanács az elhangzott figyelembe vételével tárgyaljon tovább Ábrányi Emillel.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51. SZÁM

Szombaton, vasárnap :: március 7-én, 8-án

A PÉNZ ÖRDÖGE

Társadalmi drám 2 felvonásban. A legkiválóbb amerikai színészek játékával.

1. Zene.
2. Seta a párisi állatkertben. Színes helyszíni felvétel.
3. A kutya hűsége. Életkép.
4. Vége a barátságoknak. Bohózat.
5. Titi mint sebész. Kacagató.
6. A becsületűgy. Bohózat.
7. Esküvő a háztetőn. Amerikai humoreszok

Ma szombaton délután 3-tól 5-ig, 5-től 7-ig mérsékelttel leszállított helyárák mellett a teljes esti műsor kerül bemutatásra.

ELŐADÁSOK: d. u. 8 óráig 5-ig és 5-től 7-ig mérsékelttel leszállított helyárákkal, 7-től rendes helyárák. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 óráig.

JÖNNEK A GLADIATOROK

A minden idők legnagyobb szenzációja.

A merénylők eltűntek

Catarau és Kirilov robbantották föl a cenki emléket

Minden nappal jobban vész a reménye is annak, hogy a merénylők kézre kerülnek. A bukaresti rendőrség folyton tesz valamit, kommunikét közöl az ujságokkal, de a merénylőket el nem fogja.

A legutóbbi eseményekről tudósítunk a következő:

Dolgorucky herceg és Bobrinski gróf.

Bukarest, március 6. Az orosz nagykövetség első titkára tegnap nyilatkozott az ujságírók előtt és igyekezett tisztára mosni Dolgorucky herceg és Bobrinski gróf bukaresti tartózkodását. A nagykövetségi titkár nyilatkozatával szemben egész határozottsággal megállapítást nyert, hogy Dolgorucky herceg és Bobrinski gróf nem hiába jártak Bukarestben. Bobrinski gróf tett ugyan látogatást az előkelő politikai személyiségeknél, de szabad idejében titokban és négy szemközti találkozott Catarauval és más gyanus személyekkel is.

Dolgorucky herceg nem szórakozott és nem mulatott. A hotelben egyáltalában senkit sem fogadott, kivéve Troicky kapitányt, a kivel a legnagyobb titokban és négy szemközti tanácskozott. Ez a Troicky kapitány, mikor a merénylet híre elterjedt, igen különös viselkedést tanúsított. Megállt az utcán, a Trada Academien, ahol a belügyminisztérium palotája áll és erősen figyelte, hogy kik fordulnak meg az országos közbiztonsági igazgatóságnak a belügyminiszteri palotában levő helyiségeiben. Troicky hol az egyik sarkon álldogált, hol a másikon s úgy tett, mint ha az utcán ujságot olvasna. Az ujság azonban csak arra való volt, hogy az arcát eltakarhassa vele. Titokban minden fontosabb embernek följegyezte a nevét, aki a közbiztonsági igazgatóságnál megfordult.

Elfogták Cataraut?

Bukarest, március 6. Tegnap érkezett meg egy kisenevi beszarábiai ujság március 4-iki száma. Ez a lap, a Bessarabskaja Jizmi, azt a föltűnést keltő hirt hozza a hirrovatban, hogy a debreceni merényletet Catarau beszarábiai diák követte el, akit ott Kisenevben éppen abban a pillanatban tartóztatták le, amikor Kievbe akart szökni.

A szenzációs hír mellől hiányzik a bővebb magyarázat. Talán a beszarábiai lapnak március 5-éről keltezett ma érkező száma bővebb magyarázatot fog tartalmazni.

Catarau menekülése.

Galac, március 6. Megánforrásból jelentik, hogy Catarau sikertelenül orosz földre érkeznie és ott Kaul községben megpihennie. A menekülés állítólag a következőképpen történt: Dancsa Prut-parti községből Catarau csónakon ment át orosz földre Kara Vazul földbirtokos segítségével. A plojesti őrsparancsnok megerősíti, hogy ez a hír azon a vidéken közszájon forog, de még eddig semmi bizonyosat nem lehetett megállapítani.

Hire jár, hogy a vizsgálat befejezése után a vizsgálóbíró Mandacescut és Avramot szabadlábra fogja helyezni.

Bukarest, március 6. A rendőrség folytatja a nyomozást, vajjon ki szerkesztette azt a levelet, amelyet Miklóssy István püspök kapott és ki fordította le. De még csak igen kevés remény sincsen, hogy a büntársakat föl lehessen fedezni.

Nyomoznak Durazzóban.

Durazzo, március 6. A Neues Wiener Tagblatt levelezőjének távirata szerint a debreceni merénylők nyomozását Durazzóban is megkezdték, mert úgy hiszik, hogy a merénylők arra menekültek.

Az aradi orosz szökevény.

Arad, március 6. Minden kétséget kizáró megállapítást nyert, hogy az az ember, aki Aradon járt és aki összekötötésben állott a Romanul című lap felelős szerkesztőjével, nem Kirilov, hanem Spiridonov, aki szerette magát mártírnak kiadni és arról panaszkodott, hogy azért szökött Magyarországra, mert Beszarábiában nem bírta az orosz hatóságok üldözését. Ezalatt a köpönyeg alatt különféle csalást követett el és most a plojesti rendőrség fogházában ül.

A cenki merényletet Catarau, vagy Kirilov követte el.

Brassó, március 6. Emlékezetes még, hogy tavaly a Cenk-hegyen levő Árpád-emlék ellen merényletet követtek el és a bomba megsértette az emlékművet. Akkor a dolgot oláh merényletnek tartották. A tetteseket azonban kideríteni nem sikerült. A predeáli határrendőrség most szenzációs közléseket tett. Megállapította ugyanis, hogy Catarau tavaly május 30-tól június 6-ig, szeptember 3-tól 4-ig és 21-től 23-ig saját nevén a Grand hotelban lakott Brassóban Cotorán Eliás nevű társával együtt. Ez a Cotorán hamis utlevéllel tartózkodott ott és megállapítást nyert hogy személyleírása teljesen ráillik Kirilovra. Előbb Catarau, majd 26-án, a robbanást megelőző napon Cotorán is elment a szállóból. Mindezekből azt következteti a határrendőrség, hogy a cenki merényletet is Catarau vagy Kirilov követte el. A nyomozást ez irányban folytatják is.

Adományok az emlékműre.

A vértanuk emlékművére Sesztina Jenőhöz ma a következő adományok érkeztek: özv. Szabó Imréné 1 kor., Sinai Ida 5 kor., özv. Matejka Andrásné 40 fill., dr. Engel Ignác 10 kor., Nagy Bálint 1 kor., Albusz Imréné 2 kor., Drimusz Géza 1 kor., Gutfreund Béla 2 kor., Havas Pál 2 kor., Hirschfeld Tibor 2 kor., Radó Sámuel 4 kor., Medgyaszai Sándor 6 kor., özv. Váradi Mihályné 40 fill., Kaiser Anna 50 fill., özv. Berényi Pálné 1 kor. A dohánybevéltő felügyelőség ivén: Grasselli Norbert 10 kor., Pelczér Zsigmond 10 kor., Szontagh Ödön 2 kor., Farkas 1 kor., Rácz János 5 kor., Lichtschein Jenő és Márton 10 kor., Várady Béla 3 kor., Gunya Miklós 3 kor., Krusora János 3 kor., Stern Sándor 2 kor., Puskás Antal 3 kor., összesen 53 korona. Az Osztrák-Magyar Bank ivén: Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókja 20 kor., Kaszanyitzky Andor 10 kor., Neubauer Sándor 2 kor., Sexti Emil 2 kor., Szentessy Ferenc 2 kor., összesen 36 korona. A magy. kir. felderítési felügyelőség személyzete 50 korona, összesen 177 korona 30 fillér.

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRÁLY-BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejtájtást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Rapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárban

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

Öngyilkosság dinamittal a debreceni merényletmiatt

Egy öreg ember tragédiája

A biharmegyei Mezőtelki községben rémes módon végezte ki magát egy idősebb gazdaember. A debreceni merénylet óta félt az élettől, rémképeket látott és ezért egy dinamit-patronnal, amit a szájába tett, fölrobbantotta magát.

Harapi Gábor a neve az életunt gazdának. Jómódu ember hírében állott a faluban. Egyedül élte le napjait és folyton azt emlegette, hogy nem érdemes élni. Mióta a debreceni pokolgépmerénylet hírére olvasta, valóságos életunttá vált. Félt az embertársaitól, azt hitte, hogy őt is megölik. — Napokig nem ment ki az utcára.

Tegnapelőtt mégis látható volt az öreg Harapi, aki így kesergett:

— Lesz, ami lesz, ugys meg kell halni!

Este felé irtózatos dörrenés ütötte meg az emberek füleit az öreg Harapi lakásából. Besiettek. Harapi Gábor ott feküdt szétroncsolt tagokkal, a fejét darabokra tépte a robbanás. Harapi ugyanis a kötörében szerzett egy dinamit-patron, azt a szájába vette és a kanócot meggyújtotta. Így menekült a halálba.

Az agyonlőtt rendőrfogalmazó.

Gacsó Gyula a rendőrségen

Gacsó Gyula, a Wálfa-féle cementgyár műszaki rajzolója, aki tegnap a kispesti kapitányságon agyonlőtte Csiszár Imre államrendőrségi segédfogalmazót, mert a feleségét elcsábította; az éjszakát a rendőrségen töltötte.

Gacsó Gyula, aki huszonhat éves, református vallású fiatalember, a Rottenbiller-u. 5. c. számú házban, a III. emelet 6. számú lakásában lakott a feleségével, aki most volt huszonnégy esztendő. Özvegy Szamek Lajosné lakott a tragédia két hőse albrétben, egy kis szobában. A szobában csak egy rézág van, amelyen össze-vissza dobálva hevernek a nő ruhák.

Gacsóné — mondta Szamekné tudósítónknak — nincs itthon. Kint van Kispesten az édesatyjánál. Még tegnap délután öt óra felé elment hazulról, amikor még nem tudott arról a tragédiáról, amelynek Csiszár fogalmazó az áldozata. Szolid, tisztességes asszony volt Gacsóné és csak az utóbbi időkben vehettünk rajta észre egy kis változást. Most az utóbbi időkben egyszer fél tizenegyre jött haza; tegnap meg egészen reggelig kimaradt. A szegény ura mindkét alkalommal kétségbe volt esve.

A szerencsétlen asszony sokat panaszkodott, hogy amiatt a varrógép miatt sokat kell a kispesti kapitányságra járnia és Csiszár fogalmazó állandóan üldözi szerelmével. — Sehogy sem tudok tőle szabadulni — mondta Gacsó Gyuláné — és félek, hogy még valami baj lesz a dologból.

Ezzel ellentétben áll a házmasterék előadása, akik azt mondják, hogy Gacsóné olyan elegánsan járt, ami sehogy sem állott arányban férje szerény keresetével. Hasított szoknyában, fehér kamásniban járt és keveset tartózkodott odahaza. Állítólag orvosi rendeletre kellett neki sokat séálnia.

Gacsó kijelentette az asszonynak, hogy elválk tőle. Gacsóné könyörgött, hogy ne tegye azt, mert ő akkor föbelövi magát. Könyörgésére megígérte neki Gacsó, hogy nem ad be ellene válókeresetet, de Csiszár feleségességre vonja. Gacsóné újra könyörgésre fogta a dolgot, hogy ezt se tegye. A férfi szinleg el is állt e szándékától.

Az izment hazu és Csiszár után rálöt fetrengenek kába.

— Vmátus terprédikáln tazár De órákor C 11 óráko utcai tem Árpád-té kész, dél októtor-le Könyves-gényházl a homokl tanár. — kolai ora

— Tdósítónk igazgató operából ker, am és Tolna nap még sulyos, vosai at

— I Abrudbá senberg ruddány választá Két jelő István é tal dr. i kezdődő 190 szá ben kép

— hidy El a szám talos e miatt e e hó 1

— tikara. nap es városi szavaz döttség hogy i melyet nak ki aratott süllnk Br il zsef 12 Ármín volt a párt je ták me dek Já lett eg táros le m e Válás auton Vázsc táv, I párt je Géza. Sándor váth dor (Lévy Moln mu, C re, S Lajos löltje vér

a jó

Az izgalmas párbeszéd után Gacsó elment hazulról. Utközben revolvért vásárolt és Csizsár hivatalába ment. Ötször egymásután rálőtt Csizsárra s amikor ez a földön fetrengett, még egy golyót röpített a tor-kába.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 8-án, vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban Bal-tazár Dezső dr. püspök, a Kistemplomban 9 órákor Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órákor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Hajdu Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban Páncél Jenő s.-lelkész, délután 2 órákor Kovács János vallás-oktató-lelkész, az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkerti imaházban Boér Károly vallás-tanár. — Vasárnap délután öt órákor a főis-kolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **Tolnay Kornél balesete.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tolnay Kornél máv. elnök-igazgató tegnap este autóján tért haza az operából. Az autónak neki hajtott egy fiaker, amelynek rudja áttörte az autó ablakát és Tolnay Kornél gyomrába fúródott. Tegnap még semmit sem érzett, de ma éjszaka súlyos, erős fájdalmak támadták meg. Orvosai attól tartanak, hogy belső vérzése van.

— **Képviselőválasztás Abrudbányán.** — Abrudbányáról táviratozzák: Ma volt a Rosenberg Gyula halálával megüresedett abrudbányai választókerületben a választás. A választást Török Gábor dr. főorvos vezette. Két jelölt lépett fel: a munkapárti Lónyai István és a függetlenségi párti Derzsi Antal dr. ügyvéd. A választás reggel 9 órákor kezdődött és délből ért véget. Lónyai Istvánt 190 szavazattal Derzsi 12 szavazatával szemben képviselővé választották.

— **Elmaradt a számonkérés.** Domahidy Elemér főispán e hó 7-ére hívta össze a számonkérésüket. Miután azonban hivatalos elfoglaltsága és halaszthatatlan ügyek miatt el kellett utaznia, a számonkérésüket e hó 13-ára halasztotta el.

— **A budapesti ügyvédi kamara új titkára.** A budapesti ügyvédi kamaránál tegnap este zárták le a szavazást, — mint fővárosi tudósítónk jelenti — összesen 2007 szavazatot adtak le. A szavazatszedő küldöttség nyomban hozzálatott a munkához, hogy megállapítsa a szavazás eredményét, melyet a holnap tartandó közgyűlésen fognak kihirdetni. Az új párt nagy győzelmet aratott. A szavazás eredménye, mint értesülünk, a következő: Elnök egyhangulag dr. Brüll Ignác. Elnökhelyettes dr. Papp József 1740 szavazattal; ellenfele, dr. Tetélni Ármán 263 szavazatot kapott. A legélesebb volt a küzdelem a titkári állásra. Itt is az új párt jelöltjét, dr. Blauner Mórt választották meg 1090 szavazattal, a régi titkár Benedek János 735 szavazatával szemben. Ügyész lett egyhangulag dr. Baracs Marcell, pénztáros Popper Tódor 1250 szavazattal, Kelemen Lajos 757 szavazatával szemben. Választmányi tagok lettek az új párt és az autonóm párt közös jelöltjei: Lovrich István, Vázsonyi Vilmos, Gold Simon, Metzler Gusztáv, Feleki Béla és Medgyes Simon. Az új párt jelöltjei közül: Csukássy Jenő, Désy Géza, Eisler Zsigmond, Engel Aurél, Erdély Sándor, Glasner Samu, Héder Lajos, Horváth László, Kégl János (Monor), Kiss Sándor (Ujpest), Kohn Jakab, Ledniczky Jenő, Lévy Béla, Marton Sándor, Melzer István, Molnár Mór, Nyári Jenő, Österreicher Samu, Oláh Dezső, Rónai Zoltán, Székely Imre, Sztéhló Aladár, Szücs Miklós, Urbach Lajos, Waigand József. Az autonóm párt jelöltjei közül: Graber Károly, Radó Lajos, Kövér Soma, Erős Samu és Keresztesi József.

— **Krémer bácsi** ma délután mesélni fog a jó gyermekeknek az Uránus-színházban.

— **Népszerű Főiskolai Tanfolyam.** Ma fejezte be Haendel Vilmos dr. jogakadémiai tanár „A practica sanctorum” tartott előadássorozatát. Kitűzött tárgyának nagy terjedelménél fogva csak érinthette inkább, semmint kifejtette volna a renuntatio eredetét és értelmének kimutatását, a magyar és osztrák practica sanctio közötti eltéréseket, valamint e törvény mibenlétének és jelentőségének felfogására vonatkozó különböző nézeteket. A hallgatóság, mely a kedvezőtlen idő dacára is szép számmal jelent meg, csak sajnálhatta, hogy a kiszabott idő rövidsége miatt nem élvezhette Haendel kitűnő előadásában tovább a felvetett kérdéseknek behatóbb tárgyalását, mindamellett lelkes ünneplésben részesítette az előadót szabatos és érdekes előadásért. A következő előadó Tüdő Kálmán városi tisztifőorvos lesz, aki első előadását nem mint a programban jelezve volt, folyó hó 10-én, hanem 11-én, szerdán tartja meg a szokott helyen és órában.

— **A miniszter elutasította Podhoránszky felebbezését.** Az Aczél-féle fegyelmi ügyben tudvalevőleg Podhoránszky Géza műszaki tanácsos szakértői véleménye folytán a tanács megkérte maga ellen a fegyelmi eljárást, amelynek megelőzése képpen lefolytatott vizsgálat során kiderült, hogy Podhoránszky felületesen járt el és vádaskodása eljárásra alkalmatlan. Ez ellen Podhoránszky felebbezett. Most érkezett meg a belügyminiszter döntése, amely szerint a miniszter Podhoránszkyt felebbezésével elutasította, mert felebbezésre joga nincsen.

— **Meglepetés volt,** mikor az „Uránia” mozgó-színház első hirdetése megjelent, a mely közölte a helyi olcsóságát. Mindenki csodálkozott, hogy egy olyan mozgóképszínház, amely úgy befogadóképességénél, mint kényelmi berendezésénél fogva ritkítja pártját, hogy adhatja a legdrágább helyet 1 koronáért, a legolcsóbbat pedig 20 fillérért? Az „Uránia”-mozgó igazgatósága e rendkívül olcsó helyi árakat is mérsékeli. Szombaton délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig, valamint vasárnap délután 3-tól 5-ig tartó előadásokra utólérhetetlen olcsó helyi árakat állapított meg. Itt jegyezzük meg, hogy a mérsékelt áru előadásokon a teljes esti műsor kerül bemutatásra. Az első mérsékelt áru délutáni előadás az Urániában ma, szombaton d. u. 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig lesz megtartva.

— **Öngyilkos városi számvevő.** Szolnokról jelenti: Fazekas Antal mezővárosi számvevő ma a vasutól kocsin tért haza, amikor hazaért a kocsija, a kocsis kinyitotta az ajtót s akkor látta, hogy Fazekas utközből a kocsiban agyonlőtte magát.

— **Costümök és Francia-ruhák** remek választékban eredeti modellek Halmágyi női divatruházában.

URANUS

Korona- Passagé Telefon 3-28.

7. 8. 9. AGYÁM

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

1. Zene.
2. Gimpliné gyánja. Bohózat.
3. Borzalmas álom. Drámai jelenetek.
4. A gyermekszív. Indus dráma.
5. Pupák üzletet nyit. Bohózat.

KRÉMER JENŐ
a kiváló szalon humorista bucsufellepte saját műsorával.

Ma szombaton d. u. 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhétórás előadások, a teljes esti műsorral, melyen Krémer Jenő is fellép s nagyszíri meséket mond.

ELŐADÁSOK: d. u. 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhétórás előadások, a teljes esti műsorral, melyen Krémer Jenő is fellép s nagyszíri meséket mond.

Hétfőn — Kedden — Szerdán
március hó 8-án, 9-én, 10-én

! HENNY PORTEN-ESTÉK !
A SZIV JOGA
Kiváló társadalmi dráma 3 felvonásban.

— **Juhász Gyula öngyilkossági kísérlete.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap délután Budapestre érkezett Juhász Gyula makói középiskolai tanár, a neves költő. A Csokonai-utcai Nemzeti-Szállóban vett szobát. A szálló személyzetének már megérkezésekor feltűnt idessége. Este nyolc órákor revolvérdörrenés hallatszott Juhász szobájából és néhány pillanat múlva Juhász kirohant a folyosóra és segítségért kiabált. Megérkeztek a mentők, akik a sebesültet a Rókus-kórházba szállították. A jobb mellén érte a golyó, a seb meglehetősen súlyos, de nem életveszélyes. A kérdezősködésekre Juhász Gyula kijelentette, hogy az öngyilkosságot nagyfokú idegben követte el.

— **Zion-egyleti választók szives figyelmébe.** Folyó hó 8. napjára azaz vasárnapra 33 tagú választmány megválasztása és a van kitűzve az egylet vezetésére hivatott betöltendő orvosi állásra a jelentkezettek közül kettőnek a jelölése. A legtöbb szavazatot nyert két orvos lesz a két jelölt, kik közül egy a márc. 15-én tartandó tisztújító közgyűlésen lesz mint szótöbbséget nyert orvos 3 évre megválasztva. Minthogy nem lehet közömbös az egyleti tagokra, hogy kikre bizza az egylet vezetését és még kevésbé lehet közömbös az, hogy ki fogja az egészségügyi szolgálatot teljesíteni, nagyon kívánatos a tagok érdekében, hogy a szavazók lehetőleg teljes számban jelenjenek meg és adják le szavazataikat.

— **Előadás tartalékos tisztnek.** A tartalékos-tisztek számára a helybeli 3. honvédegyalozred-laktanya olvasótermében a tél folyamán továbbképző és katonai ismereteket terjesztő tiszti előadások (alkalmazó megbeszélések stb.) tartatnak. Folyó hó 7-én — szombaton — délután kivételesen 6 órától 7 óráig mádi Kovács István százados tart előadást. Tárgy: Kivételes intézkedések háboru esetén (Magyarországon); 16- és járművek szolgáltatása. — Az O. M. monarchia haderejénél használatos repülőgépek és motor léghajók.

— **Fenséges látványt nyújt** Asta Nielsen művészi játéka „A moziprimadonnában, amelyet, mint előre látható is volt, nem győz eléggé dicsérni, aki már meg nézte. Még ma és holnap látható már csak az Apollóban.

— **A volt alpolgármester rendezte a fiumei bombamerényletet.** Fiuméből táviratozzák: A bombamerénylet ügyében indított nyomozás szenzációs fordulatot vett. A rendőrség adatai szerint a merénylet értelmi szerzője állítólag Bacich Icilio. Fiume volt második alpolgármestere, kit államellenes üzemeltetése miatt az ország területéről kitiltottak. Bacich Anconában lakott, ahol most ügyvéd. Az elfogott merénylő szintén anconai és kiderült, hogy a merényletet megelőzően Anconában járt. A határrendőrség kapitánya ma délből a kormányzóknak jelentést tett a nyomozás új fordulatáról.

— **Közgazdasági doktorátus.** A hivatalos lap mai száma közli a budapesti műegyetemen felállított külön közgazdasági osztály szervezeti szabályzatát. E szerint a közgazdasági osztály célja: közgazdasági szakfelfi tudományos kiképzése rendszeres tanítás útján. Az új osztályon egyéves és négyéves tanfolyamot szerveznek. Az egyéves tanfolyam alkalmas ad a közgazdaságban, pénzügytanban, statisztikában és társadalomtudományokban való felsőbb kiképzésre és e tárgyakkal kapcsolatos jogi és kereskedelmi ismeretekben való jártasság szerzésére. A négyéves tanfolyamon e tárgyaknak oktatása részletesebb lesz és azonkívül matematikát, természettudományokat és technikai tárgyakat fognak tanítani. A közgazdaságtudományi szigorlat alapján az osztály közgazdaságtudományi oklevelet állít ki. A kiknek ezenkívül mérnöki oklevellik van, a közgazdasági mérnöki címet viselhetik. A Műegyetem azokat, akik közgazdaságtudományi oklevelet szereztek és közgazdasági téren számottevő irodalmi működést fejtettek ki, vagy egy évi sikeres szeminárium munkát végeztek, a közgazdasági doktori szigorlat alapján doktorokká képesíti. Egyéb-ként a „közgazdaságtudományi doktorátus” megszerzésére a műszaki doktorátus elérésére vonatkozó szabályok irányadók.

Az elhanyagolt nátha
gyakran keservesen
meghosszulja magát.

Forman
nátha ellen
Szélcse ára 40 fillér

— **Arletés az egyetem csatornázási és vízvezeték munkálataira.** Ma délben járt le annak a pályázatnak határideje, amelyet a tanács az egyetem csatornázására és vízvezetékkel való ellátásának munkálataira meghirdetett. Összesen nyolc ajánlat érkezett be, amelyeket délután négy órakor bontottak föl. A fölbontásnál jelen voltak K. Tóth Mihály dr. tanácsnok elnöklete alatt Borsos József h. főmérnök, Kondor Kálmán főszámvévő, Nagy Sándor számvévő, Zöld József jegyző. Az egyes ajánlatok a következők:

Kubinyi Lajos és társai debreceni cég csatornázásra 203,195 korona 65 fillér, vízvezetékre 39,846 korona 78 fillér.

Egészségügyi műszaki vállalat Debrecen vízvezetékre 60,365 korona 40 fillér (az ajánlat elkészen érkezett).

Schäffer és Wellisch Budapest csatornázásra 238,144 korona 50 fillér, vízvezetékre 35,482 korona.

Ascher és Társa Budapest vízvezetékre 33,855 korona 98 fillér.

Gergely Samu Miskolc csatornázásra 268,305 korona.

Máthé János Debrecen vízvezetékre 46,171 korona 80 fillér.

Törzs és Ormai Debrecen vízvezetékre 36,813 korona.

Beeg F. Herman Budapest egységárat kínált, végösszeget nem mond.

Az ajánlatokat átszámítás végett kiadták a mérnöki hivatalnak.

— **Gyermekek az Uránusban.** Ma, szombaton 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig félhelyárak mellett elsőrangú mozgókép-műsorral és Krémer bácsi felléptével előadást tart az Uránus-színház. Az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Megégett kis leány.** Borzalmas módon halt meg a közeli Téglás községben Tóth Sándor földműves Juliska nevű nyolc esztendő leánya. Szülei távollétében a kisleány a konyhában játszadozott két kisebb testvérel s valahogy közel mehetett a nyitott tűz helyhez, amelyből egy kipattanó szikra lángra lobbantotta a ruháját. A borzalmas látványra a gyerekek sikoltozva szaladtak ki az udvarra s a szomszédokat hívták segítségül, akik letépték a kis leányról az égő ruhát, de segíteni már nem lehetett rajta. Oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy mire a szülei megérkeztek, a kis leány meghalt. A községi előjáróság telefonon jelentette az esetet a debreceni kir. ügyészségnek, amely a szülők ellen gondatlanság címén megindította az eljárást.

— **„A pénz ördöge“** című társadalmi dráma az „Uránia“ nagy mozgó kimagasló slágere. A kitűnő kép a Witagraph mesterműve melyben a legjobb amerikai színészek játszanak.

— **A bestiális apa.** A debreceni rendőrséghez nem mindennapi följelentés érkezett a tegnapi nap folyamán. Molnár Jánosné Homok-utca 65. szám alatti lakos följelentést tett a férje ellen, aki a Bika-szálló építkezésénél, mint napszámos van alkalmazva, hogy 11 éves Erzsébet nevű mostoha-leánya ellen az elmúlt vasárnap, míg ő a piacon volt bevásárolni, merényletet követett el. A följelentés alapján beidézték Molnár Jánost, aki bevalotta a bestiális tettet, mire a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte s átkísérte a kir. ügyészség fogházába.

— **A moziprimadonna.** Szombaton és vasárnap délután 3 és 5 órakor félhelyárakkal lesz műsor az Apollóban.

— **Olvassa el az Uránus-színház mai műsor jelentését, s meggyőződést szerezhet, hogy az Uránus-színház műsora a legjobb, a legélvezetesebb.**

— **A rendőrkém képviselő.** Prágából jelentik: A délutáni órákban az a hír terjedt el, hogy Szviha dr. cseh nemzeti szociálista képviselő, akiről a prágai „Narodni Listi“ című lap azt írta, hogy pártjainak titkait mint rendőrkém elárulta és öngyilkos lett. Ez azonban nem bizonyult valóznak, mivel Szviha szülei lakásán betűje egy bizottság kiküldését kívánja, mely az ügy tényállását és a pártvezért ért vádak tisztázza. Ebben a bizottságban az összes pártok képviselve volnának, a nemzeti szociálista párt kivételével. A Narodni Listi ma fotográfiában közli a megvádolt képviselőnek a prágai rendőrfőnökhöz írt egyik titkos jelentését.

— **Asta Nielsen** művészi játékán kívül külön látni valót nyújt pazar toalett-kiállítás az Apollóban.

— **Ma és a következő napokon** Holló Antal karmester vezetésével elsőrangú budapesti női-zenekar hangversenyez a „Magyar-Király“ kávéházban. A műsoron a legújabb sláger-darabok szerepelnek.

— **A kamara bérházában** kiadó május elsejére két kisebb garszon-iroda előszobával, fürdővel. Továbbá több utcai lakás 4-6 szobával.

— **Pénc-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **A tavaszi idény** összes újdonságai, a legszebb kalapok, izléses nyakkendők, finom fehérneműek Frank Testvéreknél, az új megyeház mellett.

— **Asta Nielsen** saját élettörténetét játsza meg „A moziprimadonnában. Nézze meg okvetlen mindenki az Apollóban.

Apollo

Ma és holnap utoljára!

Asta Nielsen - esték

Asta Nielsen élettörténetgyermekkorától művészeté fénypontjáig.

A MOZIPRIMADONNA

Újszerű látványosságú filmjáték 4 felvonásban.

Főszereplő: Asta Nielsen.

A film-tragika egész életének történetét játsza ezen érdekes mimodrámban.

Elsőrangú :: meglepetést nyújt művészi izlésű és pazar toalett kiállítás. A filmjáték keretében ugyanis 30-szor öltözködik **ASTA NIELSEN.**

Ezenkívül a grandiózus kíséreműsor!!!

RENDES HELYÁRAK!

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. Trafik- és kedvezményes jegyek érvényesek. 3 és 5 órakor félhelyárak.

Stockenplerd-

lillomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a. Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságért. **Extré elismerőlevél!** Sok legnagyobb kúttetés! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyeljen nyomtatékosan a **Stockenplerd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Hasonlóképpen kúttető Bergmann Manera lillomkrémje (70 fillér egy tubus). Kúttető szer női kezek gondozására.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZOMBAT: **Ezredes, vigjáték.** (B bérlet.)

* **„Az ezredes“.** (A színházi iroda jelentése.) Herczegh Ferenc kúttető vigjátékának, „Az ezredes“-nek holnap, szombaton este lesz a harmadik előadása. A darab címszerepét Bérczi Ernő betegsége folytán Czakó Gyula játsza. Az előadás B) bérletes lesz.

* **Szigligeti-ünnep a színházban.** — (A színházi iroda jelentése.) Az idén van száz esztendeje, hogy Szigligeti Ede, a legnagyobb magyar színművészek és írók egyike született. Szigligeti emléket méltóan megünnepli a színház azzal, hogy vasárnap este egyik legkiválóbb darabját, a „Liliomfi“ című énekes bohózatot hozza színre. Ez volt annak idején a legelső magyar bohózat, mely a sok importált, különösen német fércműveket kezdte leszorítani és utána egész sora következett a kúttetőbbnél kúttetőbb magyar bohózatoknak. A legkiválóbb szereposztással adja a színház e pompás művet, a főszerepeket Borbély Lili, Bányai Irén, H. Serfőzi Etel, Kassai, Rónai, Madas, Fehér, Szalai és Kormos játsszák. Az előadás kisbérletes lesz. Jegyek már válthatók a pénztárnál.

* **„Mandarin“.** (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága megszerezte előadásra és legközelebb színrehozta H. M. Vernon és Harold Owen angol írók kínai tárgyú rendkívül izgalmas művét, a „Mandarin“-t.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Az ügyészség nem vállalja a vádképviseletet a **Polonyi-Lengyel ügyben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A kir. ügyészség ma értesítette Polonyi Gézát, hogy abban az ügyben, amelyet Lengyel Zoltán ellen rágalmazás címén indított a vád képviseletét nem vállalja.

§ **Ellített kereskedő.** Glücklich Hermann nánási kereskedő 1912. év június havában fizetéképtelen lett s csődöt kért maga ellen. A debreceni törvényszék ma tartott ülésén 40 korona pénzbüntetésre ítélte Glücköt.

§ **Öt tyuk — egy hónap.** Bende Ambrus kabai napszámos 1913. július hó 3-án éjjel Kiss Sándor gazdálkodó udvarából 5 tyukot lopott el. A törvényszék egy havi fogházra ítélte.

Maradékok félárban!

Nagyobb vétel

folytán legújabb divatu

GYAPJU-SZÖVETEKET

férfi ruhára és a legújabb NŐI COSTUM-szöveteket mesés olcsó árban ajánlja

DOMÁN ÉS KURZ

posztónagykereskedő
PIAC-UTCA 49. SZÁM.
Főpostával szemben.

Maradékok félárban!

NYILTTÉR. *)

A Zion-tagokhoz!

A tegnapi nyilatkozat folyományaként kérjük a Zion-egylet tagjait, hogy saját érdekében csakis a következőkre adják vasárnap, március 8-án délelőtt 10 órától, délután 4 óráig szavazataikat:

- 8. Burger D. József
- 9. Csillag József
- 14. Domán Miksa
- 27. Fohn Ede
- 35. Fülöp Ignác
- 42. Goldberger Adolf
- 48. Halmágyi Sámuel
- 57. Kaiser Salamon
- 59. Keiner Adolf
- 64. Kiss Ignác
- 67. Klein Jakab
- 83. Kronovitz Ignác
- 85. Kurez Dávid
- 86. Kuthi Zsigmond
- 89. Leuchtmann Adolf
- 91. Lindenfeld Ignác
- 92. Lindenfeld Jenő
- 95. Lövinger Mór
- 111. Rosenberg Simon
- 120. Schwarcz Ármin
- 129. Steier Gyula
- 133. Székely Simon.

Pártoló tagok közül a következőkre:

- 23. Emerich Zsigmond
- 27. Dr. Fejér Ferenc
- 28. Fenyő Sándor (elnök jelölt)
- 34. Frank Rezső
- 35. Frenkel Jenő
- 42. Groszmann Ignác
- 53. Hochfelder Jakab (alelnök jelölt)
- 82. Markus Miksa
- 86. Nagy Samu
- 97. Rosinger Lajos
- 108. Stern József.

A kiküldött végrehajtó-bizottság.

* E rovatban közltekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde	
Magyar hitel	848.-
Osztrák hitel	63.-
4 százalékos koronajáradék	82.40
Allamvasut	713.50
Jelzálogbank	448.-
Rimamurányi	688.50
Salgótarjáni	721.50
Közuti vasut	629.-

Magánleszámtólasí kamatláb		
Bécs 3 ³ / ₈ %	Berlin 3 ³ / ₈ %	London 2 ⁷ / ₁₆ %

Budapesti gabonatőzsde	
Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza májusra	11.17
" októberre	12.44
" 1914. áprillisa	8.65
Rózsa októberre	9.84
" áprillisa	
Zab októberre	7.70
" áprillisa	
Tengeri 1914. évi jul.	6.75
" máj.	

Készáru 5-tel olcsóbb.

Kétmillió banbukás. Nyitráról táviratozzák: A Nagytapolcsányi Takarékpénztár, amely tizenhárom év előtt alakult 200,000 korona alaptőkével, most csődbe került. A passzívák 1,941,000 koronát tesznek ki. A csőddel kapcsolatban egy sereg bűnpör is indul meg az igazgatóság ellen család-bukás, sikkasztás, okirathamítás címén.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenséget jelenti: Orbán György Körmend, Fried Henrik Nyirmada, Krausz Herman Budapest, Tornyai G. Hátszeg, Braun Zsigmond Pécs, Soltész Mátyas Liptószentmiklós. — Az Allgemeine Kreditorenverband a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Singer Sándor Bodony.

APRÓ HIRDETÉSEK

Különte

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER tejeskocsiadók friss ékezesben kaphatók a Deutsch-féle fűszerüzletekben.

Bikszádi és Margit viz friss töltésű kapható Félégyházy Jánosnál.

1 mássa hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Lakás

Két kisebb bolthelyiség a piac legforgalmasabb helyén május hó 1-re kiadó. Értekezhetni Hartstein bodegásnál.

Korcsma helyiség kiadó. Szentanna-utca 46. Értekezhetni Kandia-utca 21.

Jó megjelenésű ügyes 18-20 éves leány

kerestetik. STEPPER-CUKRÁSZDÁBAN :: NAGYVÁRADON azonnali belépésre

Jelentkezhetni lehet e hó 10-én délelőtt 8-11-ig **Arany János-utca 61. szám alatt Debreczenben.**

Adás-vétel

Egy festménnyel díszített vaságy, gyermek tolokocsi, egy kis vas-konyha, női kabát és különböző ruhadarabok eladó. Erzsébet-ut 101. Kapu alatt.

A Cserepes-utca 19. sz. ház eladó. Értékes lakások építésre kiválóan alkalmas. 35 méter utcai front.

Két javított hornyos vas-konyha jutányosan eladó. Pacsirta-utca 47. sz. Ugyanott egy lakostanuló felvétetik.

Olcsó hus

Tudatom a nagyközönséggel, hogy nálam **Csapó-utca 54. szám** alatt a mai naptól kezdve a legjobb minőségű marhahusnak kilója: 1-ső rendű **112 fillér**, II-od rendű **88 fillér**. — Rendes kiszolgálásért szavatolok. Becses pártfogást kér!

BAGI JÁNOS

huskimérő.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Hajduvármegye szállítól

Menyasszonyi kelengye, Vászon, Kész fehérnemű, Női divatkelmék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

320—1914. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Besenyei Andrásné végrehajthatóan Nagy Mihály és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 160 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a püspökladányi kir. járásbírósg területén levő, Püspökladány községben fekvő s a püspökladányi 312. sz. betétben A 1.1—2. sor. 292/1, 292/2. hrsz. alatt felvett 313 négyszögöl területű, a beltelekben fekvő 230. öisz. házy, udvar és kertre a C. 3, 4. alatt Besenyei András és neje javára bekebelezett kikötmény épségben tartása mellett 837 koronában;

2. a pladányi 1444. sz. betétben A + 4. sor. 3157/1. b. hrsz. a. felvett 994 négyszögöl területű, a Zsellér-dűlőben fekvő rétre 47 koronában;

3. a pladányi 1444. sz. betétben A + 5. sor. 4957/1. hrsz. a. felvett 1011 négyszögöl területű, az Égsziget-dűlőben fekvő szántóra 96 koronában;

4. a pladányi 1444. sz. betétben A + 6. sor. 5483/1. hrsz. a. felvett 407 négyszögöl területű, a «Muszáj» földelkben fekvő szántóra 19 koronában;

5. a pladányi 2380. sz. betétben A. 1. 1—4. sor. 2706/1, 2706/2, 2707/1, 2707/2. hrsz. a. felvett, a Régi ujkertben fekvő szántóra 68 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1914. évi április hó 6. napján délelőtt 9 órakor** a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10⁰/₁₀-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147, 150, 170. §§; 1908. XL. t.-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi százalékaig kiegecsíteni. (1908. XLI. 25. §)

Püspökladány, 1914. évi január hó 30. napján.

Kókay s. k., albiró.

Olcsó hus

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Csapó-utca 97. sz. a.**

a mai naptól kezdve a legjobb minőségű MARHAHUSNAK kilója I-ső rendű **K 1.12** II-od rendű **K — 88**

Rendes és pontos kiszolgálásért szavatolok Szives pártfogást kérve, tisztelettel

Csire István, huskimérő.

3880. vk. 1913. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Freund Jenő debreczeni ügyvéd által képviselt Actiengesellschaft für. Electricischen Fabrik végrehajthatóan végrehajtást szenvedő elleni 2708 korona tőke, ennek 1913. év november hó 19. napjától jár 6% kamata és eddig összesen 338 korona 60 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbírósg 1914. V. III. 6/2. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi december hó 27-én bíróság lefoglalt és 4090 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltaték követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Batthyány-utca 22 és folytatólag Egyház-tér 13. szám alatt leendő megtartására **1914. évi március hó 7. napjának d. o. 1-én 9 óráját** tűzöm ki, amikor foglaltaték alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1914 február hó 20-án.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

Aki gyomra
és belének működését
nincs meglegedve
az rövid ideig
rendszeresen
Dr. Traub orvos gyomorpóráit
GASTRICIN-t
vegyen be
Hatása meglepő
Kapható minden gyógyszerárúban
1 Nagy doboz ára 3 Kor.
FÖRÁKTÁR
Sternapothek, Wien IV
Favoritenstrasse 25.
Argyezék ingyen és
bérmentve.
Orvosok részére
ingyen próba

Kapható Debreczenben
minden patikában.

KONTSEK GÉZA

**FÜSZER-, BOR-, CSEMEGE
ÉS
MAGNÁYKERESKEDESE
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 15.**

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rait a következő cikkekben :

A legtisztábban kezelt fűszerfélék.
Kitűnő asztali, csemege- és gyógyborok, asszuk.
Magyar és francia cognac, likőrök, pezsgők.
Sósosított, pácolt, füstölt halak, rákok, kaviár.
Friss gyümölcsök: szőlő, őszibarack, ana-
nász, vernerancs.
Hideg felvágottak, kassai és prágai sonka,
tea-szalonna.
Szepességi és bécsi virstli, gothai májas kol-
bászok.
Pástétomok, szarvasgombák, imbissek, painek.
Teák: kínai, indiai és angol fajok.
Rum az Antillák legnemesebb párlatai.
Kugler cukorkák és csokoládék legnagyobb
választéka.
Teasütemények: magyar, francia és angol
gyártmányok.
Kétszersültek, pozsonyi gyermek karlsbadi és
maláta.
Gyógykenyerek: Simons, Graham, Carr-Matt
és Schrott.
Teavaj: Tescheni főhercegi és gróf Andrássy-
féle.
Befőzött és aszalt gyümölcs és főzelékfélék.
**Kávé nagy raktár az Indiák izes kincseiből
nyersen és legmodernebb villanyos
pörkölőn, szakértően összeválogatott
fajokban pörkölve.**
**Újdonság: Kontsek-féle Mágnes vegyíték-
kávé a létező legfinomabb pörkölt
kávé. Minden kiló pörkölt kávéhoz
(mely 1/4 kilós részletekben is átvehető)
1 finom kivitelű majolika kávécsészét
aljjal, adok ingyen.**
A csészék magyar motívumok, 12 kivitelben
művészi rajzokban kaphatók s minden
asztal díszét képezik. Finom, elegáns,
előkelő !!

Pálóczi csemege pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drastikus hashajtó
szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meg-
győz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, osi-
karámentes, fájdalommentes bő széklet csinál,
hasonlóan mintha sok gyümölcsöt ettünk volna.
aminthogy a gyümölcsök ezen hajtó kivonata-
ból készül, ásványi vegyszer nincs benne,
állandó használata a gyomrot rendben tartja,
nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vér-
túlulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadá-
sok s minden rossz gyomorral járó kellemet-
lenségek megszűnnek. !! Két szem ingyen !!

Próbadoz 1 korona. ▽ Nagydoz 5 korona
Kapható minden gyógyszerárúban és drogériában.
Főraktár: Jóna és Jóna drogériájában és
Kubek S. gyógyszerárúban (Tisza-palota).

Mihály használat köhögés,

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás,
görs és számarhurut ellen

KAISER-féle Mell-Karamellákat

3 fenyővel.
6050 közz. ig bizonyítvány orvostól és magánc-
tól biztosítják a sikert.
Rendkívül jó ízű és kellemes BOMBON.
Csomagja 20 és 40 fillér. Dozoz 60 fillér. Kapható:
Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád,
Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Kó-
czán Dezső, Kovács L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla,
Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Sággy Ferenc, Bar-
táry Imre gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna és Központi
drogériákban. — Ujfehértó: Irón Gyulánál. — Ernthal-
falván Mátrai Ákosnál. — Derecskén Benkő Sándornál.

Gyomorgörccs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszerárúban, Debreczenben.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l
DIVAT SZÖVETEK
városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

M e g h i v á s.

A „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete“ VII. évi rendes közgyűlését

1914. évi március hó 22-én d. e. 1/2 11 órakor, Csapó-utca 1. sz. a. (I. emelet) hivatali
helyiségében tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

- Tárgysorozat:**
1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt üzletév eredményéről.
 3. Az 1913. évi mérleg és zárószámadások és az 1909. évi III-ik évtársulat vagyonmérlegé-
nek előterjesztése.
 4. A felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság jelentése és ezek alapján az igazgatóság,
felügyelő-bizottság és felszámoló-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
 5. Felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
 6. Két kilépő igazgatósági tag helyének betöltése.
 7. Három 1910. IV-ik évtársulati felszámoló tag választása.
 8. Esetleges indítványok.
- Az igazgatóság.**
KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL. 41. §. Határozatok csak azon ügyek felett hozhatók,
amelyek a meghívásban kitétetettek.
42. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt 10
tag aláírásával az igazgatóságnál írásban nyújtandók be.
43. §. A közgyűlésen a szövetkezet minden jogosult tagja minden törzsbetét után egy szava-
zattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat.
Távollevők más tagok útján, kiskoruk, gyámság vagy gondnokság alatt lévők és jogi szemé-
lyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat.
A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az
igazgatóságnál letenni.
Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján 20-nál több szavazattal.
46. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 hétre hátralékban vannak, vagy kölcsönből
eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat 3 nappal a közgyűlést
megelőzőleg nem rendezik, sem szavazati, sem választási joggal nem bírnak.
48. §. Szavazás céljából minden tag szavazati jogosultságáról és szavazatának számáról szavazó-
lapot kap. — A szavazólapok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a törzsbetétkönyvecskék felmutatása
mellett adatnak ki.
51. §. Az igazgatóság tagjai közül sorshuzás útján megállapított sorrend szerint, évenként 2—4
tag kilép, akik azonban újra megválaszthatók.
JEGYZET. Az évi mérleg és zárószámadások, 8 nappal a közgyűlés előtt, minden szövetkezeti
tagnak hivatalos helyiségünkben kiadatnak.

Vagyon.	Mérleg-számla 1913 december hó 31-én.	Teher.
Pénztár:		
Készpénz, postataktpr, giró 1461'04		318485 50
Pénzüntézetnél elhelyezve 12632'64	13993 68	45000
Kötelezvények számla	675733 64	342175
Ingatlanok számla	78430 94	113147 12
Felszerelések számla	1600 —	7666 04
Adósok számla	5446 99	156 50
Átmeneti tételek	51824 91	400
	827030 16	

Debreczen, 1913 december 31.
Somogyi Gábor, Kovács Mihály, Dr. Fráter Imre, Balogh Ferenc,
pénztárnok. alelnök. elnök. könyvelő.
Ily. Balogh István, Biczó Gyula, Csillag József, Frank Rezső, Harsányi István,
Jóna János, Lám Sándor, Márkus Jenő, Márton Gyula, Oláh Imre,
az igazgatóság tagjai.
Lukács Vilmos, Kuthi Zsigmond, Sipos Ferenc, a felügyelő-bizottság tagjai.
elnök, jegyző,